BAAC Vlaanderen
Programma van maatregelen

Archeologienota

Gent Kluizendok
Christoffel Columbuslaan James Cookstraat

Programma van Maatregelen

BAAC Vlaanderen bvba
Hendekenstraat 49
9968 BASSEVELDE
info@baac.be

Inhoud

1 Gemotiveerd advies 3
2 Bibliografie 6

1 Gemotiveerd advies

Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is.

Naar aanleiding van een stedenbouwkundige aanvraag heeft BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota opgemaakt. Op het terrein, gelegen aan het Kluizendok te Gent, tussen de Christoffel Columbuslaan en de James Cookstraat, zal een nieuwe (drink)waterleiding aangelegd worden.

In het verslag van resultaten van de archeologienota werd het plangebied onder de loep genomen. Na het verzamelen en vergelijken van de nodige informatie kon worden geconcludeerd dat verder onderzoek in het kader van de toekomstige werken met aantoonbare zekerheid niet zal leiden tot voldoende relevante kenniswinst. Alle aspecten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem die uitgevoerd moeten worden om voor het terrein tot een voldoende zekere uitspraak te komen over de aan- of afwezigheid van eventueel archeologisch erfgoed konden uitgevoerd worden. BAAC Vlaanderen adviseert geen verder archeologisch onderzoek omwille van volgende redenen:

Vermoedelijke tot waarschijnlijke verstoring van het volledige plangebied:

Men mag ervan uit gaan dat men bij de voorbereidingen van de bagger- en infrastructuurwerken de toplaag van het plangebied en bij uitbreiding van de volledige omgeving van het Kluizendok heeft verwijderd. In de openbare aanbesteding van 1996 wordt vermeld dat de teelaarde verwijderd zal worden en dat deze gebruikt zal worden voor de bouw van de (tijdelijke) perskade. Ook de luchtfoto's tonen aan dat de teelaarde werd afgegraven, waarna pioniersvegetatie verscheen. Vervolgens werd het terrein met baggerspecie opgespoten, waarop opnieuw prille vegetatie verscheen. Een derde basis is de vaststelling dat nergens in Vlaanderen terreinen worden opgehoogd zonder het afgraven van de teelaarde. Enerzijds omwille van het waardevolle karakter van deze laag (humusrijke grond) en anderzijds omwille van het gevaar op inklinken van de ophoging ten gevolge van de vertering van plantenresten en de daaruit voortvloeiende feitelijke instabiliteit. Dit is niet enkel nefast voor een eventuele steentijdvindplaats maar ook archeologische grondsporen kunnen gedeeltelijk en zelfs volledig weggegraven zijn.

Daarnaast zorgt een ophoging van het terrein ook voor schade aan eventueel onderliggend archeologisch erfgoed. De belasting bestaat in bijna alle gevallen uit een kracht die wordt afgedragen aan de ondergrond. De ophoging zal namelijk (plaatselijk) gebeurd zijn ter hoogte van of in dichte nabijheid van het archeologisch relevante niveau en kan samendrukking en/of vervorming van relevante lagen, sporen en artefacten teweeg gebracht hebben. Ook tijdens de werkzaamheden kan belasting optreden als gevolg van het gebruik van zware machines. Na afgraving van de teelaarde, zal materieel op de bouwplaats eveneens mogelijk reeds aanzienlijke verstoring teweeg gebracht hebben van eventueel aanwezige archeologische waarden, nog voor de ophoging gebeurde.

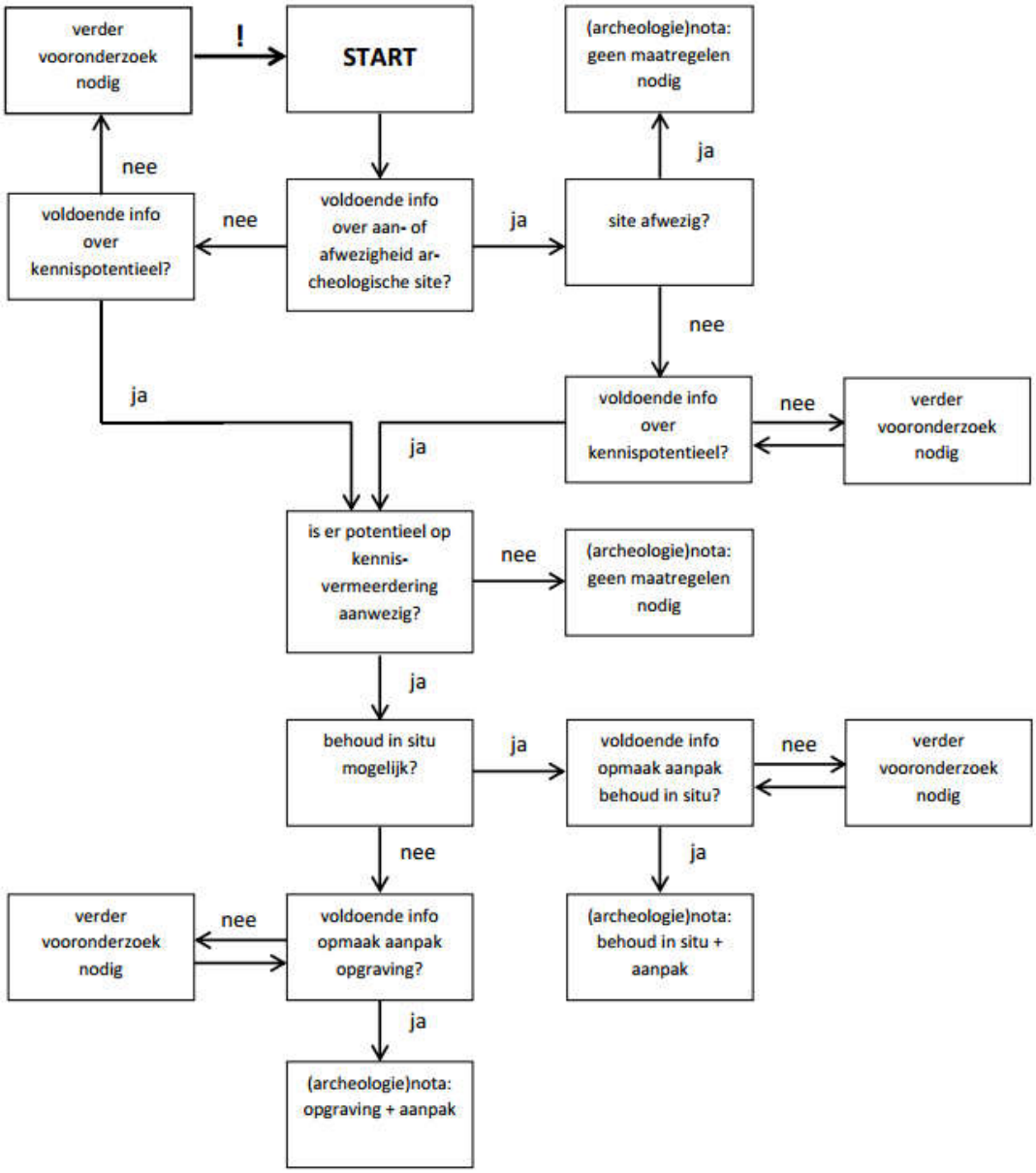
Beperkte mogelijkheid tot voldoende relevante kenniswinst:

Gezien de verstoring van het plangebied door het graven van het Kluizendok, de afgraving van de teelaarde en opvolgende ophogingen is de kans zeer groot dat de bewaring van eventueel aanwezige archeologische waarden eerder beperkt zal zijn. De bewaringskans van steentijdartefacten is eerder klein tot onbestaand, gezien deze zich veelal dicht bij het oppervlak bevinden en de afgraving van de teelaarde naar alle waarschijnlijkheid gebeurde bij de aanleg van het Kluizendok. De microtopografie

zal hierbij aanzienlijk aangepast zijn. De mate van afgraving en verstoring door ophoging doen vermoeden dat enkel nog diepere sporen mogelijk bewaard zouden kunnen zijn. Deze kunnen in dat geval dan ook maar beperkt onderzocht worden, gezien het kleine en zeer smalle plangebied van de geplande ingrepen.

Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek:

Volgens de beslissingsboom (Figuur 1) is het vooronderzoek hierbij volledig. Er is onvoldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site, doch het is zeer waarschijnlijk dat geen intacte site meer kan aangetroffen worden. Er is bovendien wel voldoende informatie over het kennispotentieel behaald. Er is namelijk onvoldoende potentieel op kennisvermeerdering, waardoor geen maatregelen meer nodig zijn.

Figuur 1: Beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek.[1]

[1] AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017, fig.3.

2 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2017. Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 2.0), Brussel.